

Soru: Malları Ortak Olan Eşler Zekâtlarını Nasıl Hesaplar?

FETVA

İslam hukukunda ferdî mülkiyet esas olduğundan, karı ve kocanın mülkiyetleri ayrı kabul edilir.¹ Nitekim ezvâc-ı tahirâtta ﷺ olan Meymune (r.a.), kölesini eşi olan Peygamber Efendimizden ﷺ izin almadan azat ettiğinde Allah Resûlü ﷺ onun bu tasarrufuna karşı çıkmamıştır.² Bununla birlikte karı koca arasında ortaklık akdi vuku bulduğunda her birinin malik olduğu hisse ayrı değerlendirilir.³ Şayet her bir hisse müstakil olarak zekât nisabına ulaşırsa, karı ve koca kendi hissesi üzerinden zekâtla mükellef olur. Zekâtın miktarı ve ödeme şekli ise sahip olunan malın çeşidine göre belirlenir.⁴

¹ Zafer Ahmed b. Latîf et-Tehânevî el-Osmânî Zafer Ahmed et-Tehânevî, *İ'la'ü's-sünen* (Beyrut: Daru'l Fikr, ts.), 15/7397.

² Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail el-Buhârî, *el-Câmi'u's-şâhîh* (Beyrut: er-Risâletü'l-Âlemiyye, 1432), Hibe, 15 Hadis no: 2592. *عَنْ كُرَيْبٍ مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ مَيْمُونَةَ بِنْتَ الْحَارِثِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَخْبَرَتْهُ، أَنَّهَا أَعْتَقَتْ وَلِيدَةً وَلَمْ تَسْتَأْذِنِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَلَمَّا كَانَ يَوْمُهَا الَّذِي يَدُورُ عَلَيْهَا فِيهِ قَالَتْ: أَشْعَرْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنِّي أَعْتَقْتُ وَلِيدَتِي؟ قَالَ: "أَوْفَعَلْتَ". قَالَتْ: نَعَمْ. قَالَ: "أَمَّا إِنَّكَ لَوْ أُعْطِيتَهَا أَخْوَالَكَ كَانَ أَكْبَرَ لَأَجْرِكَ". وَقَالَ بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنْ عَمْرِو، عَنْ بُكَيْرٍ، عَنْ كُرَيْبٍ: إِنَّ مَيْمُونَةَ أَعْتَقَتْ.*

³ Ebû'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Karaçi,: el-Büşra, 2021), 2/433.

⁴ Zekâtın nasıl hesaplanacağına dair detaylı fetva için bkz. <https://fetvahane.org.tr/zekat-nasil-hesaplanir/> (Erişim 03 Mart 2026).